

Zbiralna politika Narodnega muzeja Slovenije

Zaradi preglednosti in raznovrstnosti problemov prilagamo zgoraj zahtevane segmente po matičnih oddelkih:

Arheološki oddelek

Pojem »arheološka premična dediščina« obsega vse materialne ostaline preteklih obdobij in predstavlja primarni vir za preučevanje preteklosti. Glede na obdobje, iz katerega te ostaline izhajajo, so zbirke Arheološkega oddelka ločene na:

- 1) prazgodovinsko,
- 2) rimsko,
- 3) zgodnj srednjeveško ter
- 4) visoko- in poznosrednjeveško ter novoveško zbirko.

Poleg tega hrani Arheološki oddelek še naslednje manjše zbirke: egipčansko, grško in etruščansko.

Temeljna usmeritev prihodnje zbiralne politike Arheološkega oddelka Narodnega muzeja Slovenije je podana v Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (ULRS 1/10. 1. 1997), kjer piše, da muzej zbira premično kulturno dediščino z območja celotne Slovenije. Le taka zbiralna politika namreč ustreza statusu in poslanstvu muzeja ter nalogam, ki jih družba od njega pričakuje (npr. stalna zbirka, kjer naj bo prikazan razvoj ozemlja celotne države skozi čas). Na neskladje omenjene zbirateljske politike Arheološkega oddelka Narodnega muzeja Slovenije z določili Uredbe o vzpostavitvi muzejske mreže (ULRS 97/20. 10. 2000) smo pisмено obvestili Ministrstvo za kulturo.

Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost

Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost Narodnega muzeja Slovenije zbira predmete, ki pomembno dokumentirajo, pojasnjujejo ali osvetlujejo dogodke in življenje v slovenskem prostoru v posameznih (zgodovinskih) obdobjih od srednjega veka do sodobnosti. Nanašajo se na: državno, deželno in lokalno upravo; vojaške in civilne strukture (vojska, sodstvo, cerkev); poklice in gospodarsko dejavnost; kulturo in znanost; okus in nravi; zasebnost; posebno udejstvovanje zasebnikov (zbirateljstvo, društva, politika in šport); zgodovino uporabne umetnosti (umetna obrt, industrijsko in unikatno oblikovanje).

Merila dopolnjevanja zbirk so:

- 1) časovni okvir zbirk obsega obdobja od visokega srednjega veka do danes,
- 2) prostorski okvir zbirk obsega geografsko območje Slovenije s slovenskim etničnim ozemljem v sosednjih državah in diasporo,
- 3) provenienca obsega predmete, ki so bili izdelani na slovenskem ozemlju ali so bili tu v uporabi,
- 4) primerjalno gradivo obsega najkvalitetnejše, umetniško ali zgodovinsko pričevalno najbolj izpovedne predmete (merilo provenience v teh primerih ne velja),
- 5) za zbirke uporabne umetnosti veljajo vsi navedeni kriteriji, poleg teh pa še: tipičnost predmetov v določenem obdobju; kvaliteta izdelave, forme in materialov; povezanost z znanimi izdelovalci, naročniki, uporabniki.

Numizmatični kabinet

- 1) Numizmatična dediščina je primaren zgodovinski vir, ki je kronološko še posebej občutljiv in historično izpoveden, zato je primarna naloga Numizmatičnega kabineta reševanje celotne numizmatične dediščine vseh obdobij s področja Slovenije. Numizmatični kabinet NMS z odkupi rešuje tudi gradivo, ki ni bilo odkrito med arheološkimi izkopavanji, vendar so njegovi najdiščni podatki znani. Izpostavljeno je reševanje novčnih zakladnih najdb vseh obdobij, ki še posebej hitro najdejo pot na evropsko numizmatično tržišče.
- 2) Sistematsko zbiranje vseh plačilnih sredstev, ki so bila v določenem zgodovinskem trenutku v veljavi na današnjem področju Slovenije.
- 3) Izpopolnjevanje sistematskih zbirk Numizmatičnega kabineta oziroma nakup numizmatičnega gradiva, ki najbolje omogoča razstavno predstavitev monetarne zgodovine posameznih obdobij.
- 4) V primeru ponudbe numizmatične zbirke, ki je nastajala na področju Slovenije, se zbirka odkupi in dokumentira kot celota, ne glede na zgoraj navedene kriterije, saj je zbirka v takem primeru dokument numizmatične kulture na slovenskem ozemlju.

Grafični kabinet

Grafični kabinet zbira umetniško in dokumentarno gradivo, in sicer upoštevajoč dva kriterija:

- 1) Tematski vidik:
 - upodobitve, ki se vsebinsko navezujejo na zgodovino slovenskega naroda:
 - vedutno (topografsko) slikarstvo,
 - portret osebnosti s slovenskega ozemlja,
 - domača nabožna grafika (božjepotna in devocionalna grafika),
 - upodobitve zgodovinskih dogodkov,
 - umetniška risba in grafika starejših slovenskih avtorjev.
- 2) Kvalitativni (umetniški) vidik:
 - upodobitve s sveta domače grafike in risbe,
 - upodobitve s sveta tuje grafike in risbe,
 - ustvarjanje oz. izpopolnjevanje t. i. »študijske zbirke«, kar pomeni čim bolj vsestransko zastopanost različnih avtorjev, področij oz. tipov:
 - različni umetniki in njihovi čim popolnejši opusi,
 - različne umetnostne smeri,
 - šole,
 - zgodovinska slogovna obdobja.

Prednostno področje zbiranja tuje grafike: manieristični listi, ki so služili kot predloge za sakralno slikarstvo na slovenskih tleh (v povezavi z raziskovalno temo in doslej še neobdelanim področjem v slovenski umetnostnozgodovinski stroki).